

Skýrsla stjórnar BHM starfsárið 2017–2018

Í stjórn BHM starfsárið 2017 til 2018 sátu Þórunn Sveinbjarnardóttir (FRG), formaður; Gyða Hrönn Einarsdóttir (FL), varaformaður; Michael Dal (FH), gjaldkeri; Guðfinnur Þór Newman (KVH), ritari; Alda Hrönn Jóhannsdóttir (SL); Þorkell Heiðarsson (FÍN) og Laufey E. Gissurardóttir (ÞÍ) meðstjórnendur.

Fulltrúar stjórnar í fastanefndum BHM:

Kjara- og réttindanefnd: Gyða Hrönn Einarsdóttir

Þjónustu- og aðbúnaðarnefnd: Þorkell Heiðarsson

Jafnréttisnefnd: Alda Hrönn Jóhannsdóttir

Stjórnin fundaði 23 sinnum á árinu, að jafnaði tvisvar í mánuði. Fjölmörg verkefni komu á borð stjórnar en helstu umfjöllunarefni og ákvarðanir stjórnar eru raktar hér að neðan.

Lífeyrissjóðsmál

Stjórn BHM samþykkti fyrir sitt leyti breytingar á samþykktum Brúar lífeyrissjóðs vorið 2017 í takt við þær breytingar sem gerðar voru hjá Lífeyrissjóði starfsmanna ríkisins, en bókaði eftirfarandi af því tilefni og lét fylgja með samþykkt sinni til stjórnar Brúar:

Með vísan í álit Markarinnar lögmannsstofu dags. 19.maí 2017 beinir stjórn BHM því til stjórnar Brúar lífeyrissjóðs að setja sér málefnalegar viðmiðunarreglur um heimildir stjórnar til þess að taka við skuldabréfum sem greiðslu eða heimila greiðslu sérstakra iðgjalda í því skyni að greiðendur njóti jafnræðis auk þess sem hagsmuna sjóðsins sé gætt. Stjórn BHM telur einnig að skýra þurfi, að hálfu stjórnar Brúar lífeyrissjóðs, hverjir beri áhættu af iðgjaldatapi og hvernig. Þá vill stjórn BHM beina því til stjórnar Brúar lífeyrissjóðs að setja sér verklagsreglur um hvernig skuli staðið að breytingum á réttindatöflum.

Samþykkt var að kalla eftir lögfræðilíti frá Mörkinni (ásamt BSRB og KÍ) um fýsileika þess að höfða mál gegn ríkinu vegna breytinga á lífeyrissréttindum opinberra starfsmanna (í A-deildum LSR og Brúar).

Lögmenn Mörkinni skiluðu BHM, BSRB og KÍ álitsgerð vegna breytinga á lögum LSR í lok árs. Henni var vísað til kynningar og umfjöllunar í formannaráði BHM en einnig var fjallað ítarlega um hana á samráðsfundum opinberu bandalaganna þriggja, m.a. á fundi með lögmönnum 19. desember.

Gengið frá greiðslum til Brúar lífeyrissjóðs vegna framlaga BHM sem launagreiðanda í samræmi við lífeyrissamkomulagið frá 2016. Einnig barst rúkkun frá Brú vegna Fjölskyldu- og styrktarsjóðs (sem lagður var niður árið 2008) í tengslum við uppgjör vegna breytinga í kjölfar lífeyrissamkomulagsins. Samkomulag varð um að BHM, BSRB og KÍ skiptu þeirri greiðslu jafnt á milli sín og var það samþykkt í stjórn.

Ýmis mál á borði stjórnar

Miklar mannabreytingar urðu á lögmannstofunni Mandat um áramótin en BHM hefur átt viðskipti við hana um árabíl. Í framhaldi af því var samþykkt að ná samningum við fleiri aðila um lögmannsþjónustu. Niðurstaðan varð að halda áfram að leita til Mandats en gera einnig samning við Jón Sigurðsson lögmann. Frá því var gengið í upphafi árs.

Ákveðið var að taka saman lögfræði- og kjararannsóknakostnað BHM sl. fimm ár eða frá 2012 til 2017.

Ákveðið var að skoða þróun þóknunareininga fyrir setur í stjórn og nefndum innan BHM tíu ár aftur í tímann. Rekstrar- og fjármálastjóri skilaði stjórn minnisblaði um samanburð þóknana fyrir nefndarstörf hjá BHM, BSRB og KÍ í ágúst mánuði. Á grundvelli þess ákvað stjórn að hækka greiðslur fyrir hverja þóknunareiningu úr 5.339 kr. í 6.382 kr. Einnig var ákveðið að endurskoða upphæð þóknunareininga árlega héðan í frá.

Samþykktar voru verklagsreglur um gerð umsagna við þingmál.

Ákveðið var að styðja herferð SÍM – Við borgum listamönnum – með því að rita forstöðumönnum íslenskra listasafna bréf og hvetja þá til að greiða myndlistarmönnum sanngjörn laun fyrir uppsetningu listsýninga og sýningarhald.

BHM sendi erindi til fjármálaráðuneytis vegna ákvæðis um starfslok í lögum um kjararáð.

Rétt fyrir áramótin boðaði forsætisráðherra til samtals stjórnvalda við aðila vinnumarkaðarins. Dagskrá og efni fundanna var kynnt og rætt í stjórn.

Beiðni Félags fréttamanna um styrk vegna málareksturs fyrir Hæstarétti var hafnað.

Félag íslenskra listdansara (FÍLD) ákvað að segja sig úr BHM. Úrsögnin tekur gildi í árslok 2018.

Samráðshópur um fagháskóla hefur lítið komið saman og vinna hans er í biðstöðu.

Skrifstofa BHM

Ákveðið var að loka skrifstofu BHM í eina viku og var ráðinn inn starfsmaður í sumarafleysingar á skrifstofu bandalagsins.

Samþykkt var að stofna nýtt stöðugildi og auglýsa eftir fræðslu- og jafnréttisfulltrúa BHM. Gengið var frá ráðningu fyrir áramót og hóf viðkomandi störf í byrjun janúar 2018.

VIRK óskaði eftir því að tveir nýir VIRK-ráðgjafar bættust við vegna langra biðlista í starfsendurhæfingu. Einn bættist við í júlí 2017. Hinn mun hefja störf í sumar.

Þjónustusamningur BHM við VIRK var endurnýjaður í febrúar. VIRK greiðir BHM aðstöðugjald fyrir alla ráðgjafana og ákveðið gjald vegna símsvörunar og móttöku.

Innleiðing nýrrar persónuverndarlöggjafar, sem tekur gildi í maí 2018, hefur verið á ábyrgð framkvæmdastjóra, ásamt rekstrar- og fjármálastjóra og lögmanni bandalagsins. Haldinn var sameiginlegur fræðslufundur um löggjöfina fyrir starfsfólk BHM og KÍ í mars.

Opnuð var gagnagátt á netinu þar sem starfsmenn, stjórnir sjóða, stjórn BHM og formenn geta nálgast dagskrá og fylgigögn hvers fundar.

Boðað var til upplýsingafundar um VIRK starfsendurhæfingarsjóð með Vigdísí Jónsdóttur, framkvæmdastjóra VIRK, 7. júní 2017.

Þjónustuver BHM

Í lok júní samþykkti stjórn að veita framkvæmdastjóra og formanni umboð til að vinna áfram tillögur um stofnun þjónustuvers fyrir sjóði BHM; Orlofssjóð, Sjúkrasjóð, Styrktarsjóð, Starfsmenntunarsjóð og Starfsþróunarsetur háskólamanna. Leitað var til stjórnunarráðgjafa um að aðstoða við fyrstu skref innleiðingarinnar en viðkomandi þurfti svo að segja sig frá verkefninu þar sem hún var tilnefnd af þáverandi fjármála- og efnahagsráðherra í stjórn samninganefndar ríkisins.

Arkitekt var fenginn til að útfæra nokkrar tillögur um hvernig mætti koma þjónustuveri fyrir á 3. hæðinni í Borgartúni 6. Ákveðið var að nýta miðsvæði hæðarinnar til hins ýtrasta og taka niður vegg í

kringum lyftuhúsið. Framkvæmdir hófust í nóvember og lauk í janúar 2018. Nýtt þjónustuver tók til starfa 12. janúar sl.

Gerð var þjónustukönnun um alla sjóði innan vébanda BHM í upphafi árs og niðurstöður sendar til umfjöllunar í stjórnnum sjóðanna.

Nýr ráðgjafi bættist við í þjónustuveri í stað starfsmanns sem hætti.

Húsnæðismál BHM og félaga í Borgartúni 6

Húsnæðismál bandalagsins voru sett á dagskrá stjórnar sumarið 2017 en rýmið sem hýsir starfsemi á 2. og 4. hæð í Borgartúni 6 er í leigu með 6 mánaða uppsagnarfresti. Ákveðið var að kanna hvaða möguleikar væru í stöðunni og ræða þá við aðra eigendur í stjórn húsfélagsins. Ráðast þurfti í viðgerðir á gluggum á 3. hæð. Í upphafi árs veitti stjórn framkvæmdastjóra og rekstrar- og fjármálastjóra bandalagsins umboð til að kanna framtíðarkosti í húsnæðismálum í samstarfi við KÍ.

Erlend samskipti

BHM var að þessu sinni gestgjafi á árlegum samráðsfundi bandalaga háskólamanna á Norðurlöndum. Fundurinn var haldinn dagna 16.–18. ágúst að Borgum í Grímsnesi. Formaður skilaði minnisblaði um fundinn til formannaráðs.

Formaður og framkvæmdastjóri fengu umboð stjórnar til að kanna hvað fælist í aðild að Norræna verkafélagsbandinu (Nordens fackliga samorganisation – NFS). Magnus Gissler, framkvæmdastjóri NFS, fundaði með stjórn og framkvæmdastjóra BHM 4. september og fór vel yfir starfsemi NFS og annarra samtaka stéttarfélaganna sem aðildarfélög NFS starfa einnig innan, s.s. ETUC, ITUC, TUAC. Samþykkt var á fundi stjórnar 6. nóvember að beina því til formannaráðs að BHM sækti um aðild að NFS. Gengið var frá umsókn BHM ásamt fylgigögnum og var hún formlega samþykkt af framkvæmdastjórn NFS hinn 26. apríl 2018.

Formaður hélt erindi á Norræna atvinnuleysistryggingamótinu á Hellu 14. september.

Undirbúningur kjaraviðræðna, staðan á vinnumarkaði, HASLA o.fl.

Reglulega var rætt um undirbúning kjaraviðræðna 17 aðildarfélaganna BHM við ríkið. Tillögur vinnuhópa sem störfuðu á vegum Kjara- og réttindanefndar í júnímánuði voru kynntar í stjórn. Ráðgjafarnefnd aðila vinnumarkaðarins hjá Hagstofunni hafnaði beiðni BHM um sérkeyrslu á þöruðum samanburði fyrir aðildarfélög þess. Í kjölfarið var fundað með hagstofustjóra 24. október til að leita lausnar á málinu. Á samráðsfundi BHM, BSRB og KÍ var svo ákveðið að senda sameiginlegt erindi til Hagstofunnar vegna þessa.

Í byrjun september boðaði ríkissáttasemjari alla aðila á vinnumarkaði til óformlegs fundar til að ræða horfur á vinnumarkaði. Formaður og framkvæmdastjóri mættu fyrir hönd BHM.

Ákveðið var að formaður ritaði formönnum stjórnsmálaflokkanna bréf í tilefni alþingiskosninga 29. október 2017 til að ná fundum þeirra og kynna stefnumál BHM. Fundir voru haldnir með forystufólki Vinstri grænna, Framsóknarflokksins, Samfylkingarinnar, Viðreisnar, Pírata, Bjartrar framtíðar og Sjálfstæðisflokksins. Aðrir flokkar brugðust ekki við erindinu.

Tillaga Kjara- og réttindanefndar um að gera sérstaka könnun á launum og kjörum háskólakennara og prófessora innan fjögurra aðildarfélaganna BHM var samþykkt í stjórn.

Hrint var af stað vinnu vegna ábendingar KVH um beintengingu launa innan SFR við BHM í stofnanasamningum við ríkið. Ákveðið var að kalla eftir minnisblaði um málið og erindi svo sent til Kjara- og mannauðssýslu ríkisins. Enn er beðið formlegs svars við því.

Um fjöllum um nýtingu HASLA og kjarasamningsbundinna framlaga til BHM (0,1%) vísað til Kjara- og réttindanefndar sem var falið að móta tillögur um nýtingu fjárins. Stjórn samþykkti tillögu nefndarinnar um uppbyggingu gagnagrunns BHM til framtíðar og ráðningu forritara í hlutastarf, til að sinna því verkefni. Þá var samþykkt eins og áður kom fram að stofna nýtt stöðugildi fræðslu- og jafnréttisfulltrúa sem greitt er af þessu framlagi.

Skipun í nefndir, stjórnir og ráð utan BHM á starfsárinu:

Málræktarsjóður 2017–2018: Sigurður Jóhannesson (KVH), hagfræðingur.

Stjórn LSR 2018–2020: Unnur Pétursdóttir formaður FS, aðalmaður, og Birgir Guðjónsson, formaður KVH, varamaður.

Jafnréttisráð 2018– : Þórunn Sveinbjarnardóttir, formaður BHM, aðalmaður (BSRB skipar varamann).

Stýrihópur Reykjavíkurborgar um styttingu vinnuvikunnar (2. áfangi): Laufey E. Gissurardóttir, formaður ÞÍ.

Nefnd forsætisráðuneytis um úrvinnslu og nýtingu launaupplýsinga: Georg Brynjarsson, hagfræðingur BHM.

Nefnd félags- og jafnréttisráðuneytis vegna skipunar dómara í Félagsdóm vegna athugasemda frá GRECO: Andri Valur Ívarsson, lögmaður BHM.

Nefnd sem metur umfang kynferðislegrar áreitni: Andri Valur Ívarsson, lögmaður BHM, og Jóhanna Heiðdal Sigurðardóttir, fræðslu- og jafnréttisfulltrúi BHM,

Aðgerðarhópur stjórnvalda og samtaka aðila vinnumarkaðarins til þess að vinna að launajafnrétti kynjanna: Jóhanna Heiðdal Sigurðardóttir, fræðslu- og jafnréttisfulltrúi BHM.

Aðgerðarhópur félags- og jafnréttismálaráðherra í því skyni að vinna gegn einelti, kynferðislegri áreitni, kynbundinni áreitni og ofbeldi á vinnustöðum: Andri Valur Ívarsson lögmaður BHM og Jóhanna Heiðdal Sigurðardóttir fræðslu- og jafnréttisfulltrúi BHM.

Samráðshópur vegna ráðstefnu um vinnumarkað framtíðar (future of work): Erna Guðmundsdóttir, framkvæmdastjóri BHM.

Starfshópur um launatölfræði: Guðfinnur Þór Newman (KVH), ritari stjórnar BHM.

Þá var fylgst með starfi fulltrúa BHM í samráðshópi um 7. gr. Lífeyrissamkomulagsins og starfi fulltrúa BHM í starfshópi um snemmtækan lífeyrisaldur.

Ráðstefna um fjórðu iðnbyltinguna

Ákveðið var að standa fyrir opinni ráðstefnu um fjórðu iðnbyltinguna undir yfirskriftinni: *Misstu ekki af framtíðinni* með þátttöku erlendra fyrirlesara. Verkefnisstjóri var ráðinn tímabundið til að sjá um undirbúning hennar. Styrkur fékkst fyrir meirihluta kostnaðarins frá Starfsþróunarsetri háskólamanna. Einnig var ákveðið að innheimta gjald af þátttakendum. Ráðstefnan var haldin í Hörpu 23. nóvember.

Starfsáætlun og sóknaráætlun

Unnið var að starfsáætlun fyrir árið 2018 sem var samþykkt í formannaráði. Þá var hafin vinna við sóknaráætlun BHM til fimm ára með það að augnamiði að leggja hana fyrir aðalfund vorið 2018 og var hálf dags vinnufundur stjórnar og sérfræðinga á skrifstofu bandalagsins haldinn 5. janúar til að hefja gerð áætlunarinnar. Samþykkt var að kaupa ráðgjöf frá Attentus við gerð hennar.

Afmælisnefnd BHM

Samþykkt var að beina því til formannaráðs að skipa 5 manna afmælisnefnd vegna 60 ára afmælis BHM 23. október 2018. Samþykkt var að skipa framkvæmdastjóra þriggja aðildarféлага, framkvæmdastjóra og formann BHM í nefndina. Kynningarfulltrúi BHM starfar með nefndinni. Í apríl var gerður verktakasamningur við Berg Þór Ingólfsson, leikstjóra, um undirbúning og umsjón hátíðardagskrár vegna afmælisins. Vinna afmælisnefndar hefur verið kynnt reglulega í stjórn.

#metoo

BHM undirritaði viljayfirlýsingu allra heildarsamtaka á vinnumarkaði ÁREITNI, NEI TAKK! á fundi sem Vinnueftirlitið boðaði til í janúar. Bandalagið tók einnig þátt í starfi #metoo-hóps innan verkalýðshreyfingarinnar, m.a. sameiginlegum fundi heildarsamtaka launafólks og Kvenréttindafélags Íslands 10. febrúar sl.

Samstarf við Landssamband íslenskra stúdenta (LÍS)

Í samstarfi við LÍŚ var ákveðið að halda þrjá fræðslufundi fyrir háskólanema um lífeyrismál, réttindi á vinnumarkaði og geðheilbrigði í apríl. Fundirnir fóru fram á Háskólatorgi. Þá var skýrsla LÍŚ og BHM lögð fyrir stjórn BHM og ákveðið að framlengja samstarfssamning við LÍŚ.

Í lok mars var Lilju D. Alfreðsdóttur, mennta- og menningarmálaráðherra, sent bréf þar sem BHM lýsti vonbrigðum með að eiga ekki sæti í verkefnastjórn um endurskoðun laga um LÍN.

Styrkir til góðra málefna.

BHM berst fjöldi beiðna á hverju ári um að styrkja líknarfélög og margs konar málefni. Þeim varhafnað með einni undantekningu en það eru kaup á styrkarlínu með lógói bandalagsins í blað Neytendasamtakanna.

Ákveðið var að tillögu formanns og framkvæmdastjóra að styrkja þrenn samtök á starfsárinu:

- Á allra vörum, landssöfnun fyrir Kvænnaathvarfið. Keyptir voru varalitir og gloss handa starfsfólki.
- PIETA Ísland – samtök gegn sjálfsvígum og sjálfsskaða. Ákveðið var að láta andvirði jólakorta renna til samtakanna.
- Mottumars Krabbameinsfélagsins var studdur með kaupum á sokkum handa starfsfólki.

Formannaráð

Formannaráð fer með æðsta vald í málefnum BHM á milli aðalfunda og fundar að lágmarki fjórum sinnum á ári. Því ber að huga að stærri og stefnumótandi ákvörðunum til fyllingar daglegri ákvarðanatöku sem er hlutverk stjórnar. Á yfirstandandi starfsári komi ráðið saman í tíu skipti. Hvert aðildarfélag skipaði fastan varamann fyrir formann. Á fyrsta fundi ráðsins á starfsárinu var fundaaætlun þar sem gert var ráð fyrir níu fundum samþykkt. Þá var í fyrsta sinn haldinn einn fundur án stjórnar á starfsárinu. Hér að neðan er fjallað um meginviðfangsefni formannaráðs á starfsárinu.

Sú breyting varð á starfsháttum formannaráðs að opnuð var gagnagátt á netinu þar sem formenn geta nú nálgast dagskrá og fylgigögn hvers fundar.

Niðurstöður úttektar á verkfallsaðgerðum BHM-18 árið voru 2015 kynntar og ræddar.

Kosin var fimm manna uppstillingarnefnd í samræmi við bráðabirgðaákvæði laga BHM. Formannaráð setti henni erindisbréf í marsmánuði. Þá var samþykkt skipan afmælisnefndar sem undirbýr hátíðahöld og viðburði í tilefni 60 ára afmæli BHM árið 2018.

Formannaráð gaf út erindisbréf fastanefnda bandalagsins.

Fræðsludagskrá og kynningarstarf BHM voru kynnt fyrir formannaráði, þ.m.t. nýr stefnubæklingur og kynningarmyndband til sýningar í sjónvarpi og á netinu.

Ástæða er til að geta þess hér að 23. október undirrituðu formenn 14 aðildarféлага BHM endurnýjaðan kjarasamning við Samtök atvinnulífsins.

Tillögum stefnumótunarþings var vísað af aðalfundi 2017 til formannaráðs sem ákvað að kalla eftir fleiri tillögum frá aðildarfélögum og setja úrvinnsluna í hendur fimm manna starfshóps sem skipaður var á fundi formannaráðs 14. júní 2017. Eftirfarandi tillaga var samþykkt:

Formannaráð skipi fimm manna starfshóp sem fái það hlutverk að rýna niðurstöður stefnumótunarþings og allar stefnumótunartillögur sem lagðar voru fyrir aðalfund BHM 2017. Á grundvelli þeirrar rýni verði lagðar fram heildstæðar tillögur að nýrri stefnu BHM sem afgreiddar verði á aukaaðalfundi haustið 2017. Með hópnum starfi framkvæmdastjóri BHM og kynningar- og fræðslufulltrúi bandalagsins.

Niðurstöður starfshóps formannaráðs um stefnu BHM voru kynntar á fundi ráðsins 5. október. Þá var einnig samþykkt tillaga formanns um að boða til aukaaðalfundar BHM 1. nóvember 2017 þar sem tillögur starfshóps formannaráðs voru afgreiddar og ný stefna BHM samþykkt.

Fundur formannaráðs án stjórnar var haldinn 5. október og samþykkti eftirfarandi:

Samþykkt að beina því til stjórnar að móta tillögur að reglum um fundarsköp ráðsins, þ. á m. um meðferð og afgreiðslu tillagna sem lagðar eru fyrir ráðið.

Samþykkt að beina því til stjórnar að móta tillögur að reglum um form og innihald fundargerða ráðsins.

Samþykkt að beina því til stjórnar að í aðdraganda árlegs fundar formannaráðs án hennar fái formannaráðið yfirlit um stöðu helstu verkefna samkvæmt gildandi starfsáætlun BHM. Yfirlitið verði til umfjöllunar á árlegum fundi ráðsins án stjórnar.

Samþykkt að beina því til stjórnar að fulltrúar í formannaráði fái aðgang að gögnum í skjalakerfi BHM, s.s. fundargerðum formannaráðs og stjórnar BHM og gæðahandbók.

Stofnaður var vinnuhópur um fundarsköp og fundargerðir. Hann skilar af sér í vor.

Fyrir áramót var samþykkt að sækja um aðild að Norræna verkalýðssambandinu eða NFS (Nordens fackliga samorganisation). Framkvæmdastjórn NFS samþykkti aðild BHM hinn 26. apríl 2018.

Vandlega var farið yfir undirbúning kjaraviðræðna 17 aðildarféлага við ríkið og gerð grein fyrir niðurstöðum vinnuhópa sem skipaðir voru til að undirbúa viðræðurnar. Samþykkt var að aðildarfélög fengju aðgang að upplýsingum um grunnlaun innan hvers félags hjá ríkinu.

Á fundi ráðsins í nóvember var fjallað um sérstakt kynningarátak BHM vegna kjaraviðræðna 17 aðildarféлага við ríkið. Þá voru kynnt áform um þátttöku í norrænu rannsóknarverkefni um sjálfstætt starfandi háskólafolk og stafrænar efnisveitur (e. digital platforms).

Upplýst var um samskipti BHM við Hagstofuna vegna beiðni bandalagsins og Kjara- og mannauðssýslu ríkisins um sérkeyrslur launaupplýsinga í tengslum við kjarasamninga. Ráðgjafarnefnd Hagstofunnar hafði hafnað beiðninni en fundin var sú tímbundna lausn að veita aðgang að vinnugögnum.

Niðurstöður samráðshóps um 7. grein lífeyrissamkomulagins (jöfnun launa á milli markaða) voru kynntar formönnum. Einnig var fjallað um starfsemi annars vinnuhóps á vegum fjármálaráðuneytisins. Sá fjallar um snemmtækan lífeyrisaldur en hefur ekki skilað niðurstöðum.

Fjárhagsáætlun fyrir árið 2018 var undirbúin í stjórn að hausti og lögð fyrir formannaráð BHM.

Samþykkt var að halda aðalfund BHM 8. maí 2018 á Icelandair hótél Reykjavík Natura. Tillögur starfshóps formannaráðs um ályktanir sem leggja á fyrir aðalfund voru kynntar í stjórn.

Fjallað var um fjárhagsáætlun fyrir árið 2018 á þremur fundum. Hún var samþykkt í janúar 2018. Starfsáætlun BHM 2018 var lögð fyrir og samþykkt á fundi 8. febrúar. Það nýmæli var samþykkt á aðalfundi 2017 að hvort tveggja starfsáætlun og fjárhagsáætlun gildi fyrir almanaksárið.

Formenn voru upplýstir um framkvæmdir og undirbúning innleiðingar nýs þjónustuvers BHM sem var formlega opnað 12. janúar.

Að tillögu formanns KVH voru fulltrúar LSR og Brúar lífeyrissjóðs fengnir til fundar við formannaráð til að gera grein fyrir stöðu sjóðanna m.t.t. nýlegra lagabreytinga um breytingar á lífeyriskerfi opinberra starfsmanna.

Í upphafi árs kynnti Gísli H. Hall frá lögmönnum Mörkinni niðurstöðu lagaálits um grundvöll málshöfðunar vegna breytinga á A-deildum LSR og Brúar lífeyrissjóðs í ársbyrjun. BHM, BSRB og KÍ höfðu sameinast um afla þess. Eftirfarandi var samþykkt af stjórn vegna sameiginlegrar málsóknar með KÍ og BSRB, dags. 28. febrúar 2018:

Gísli G. Hall hrl. frá lögmönnum í Mörkinni kynnti á fundi formannaráðs 10. janúar sl. álitsgerð sem hann ritaði að beiðni BHM, BSRB og KÍ um hugsanlega málsókn gegn ríkinu vegna breytinga á lögum um LSR. Þar kom skýrt fram að brýnt væri að bandalögin höfðuðu mál á hendur ríkinu svo að málið fyrntist ekki vegna tómlætis.

Miklir hagsmunir eru í húfi fyrir félagsmenn aðildarféлага BHM og því samþykkir stjórn BHM að hefja undirbúning málsóknar í samvinnu við BSRB og KÍ. Kostnaður vegna hennar skiptist á milli bandalaganna þriggja. Því verði beint til aðildarféлага BHM að halda að sér höndum þar til ljóst er á hvaða grunni sameiginlegt mál bandalaganna gegn ríkinu verði höfðað.

Ríkisstjórnin féll í septembermánuði og boðað var til alþingiskosninga 29. október í annað sinn á tveimur árum. Ný ríkisstjórn tók við völdum 30. nóvember 2017.

Um áramótin bauð forsætisráðherra forystu heildarsamtaka á vinnumarkaði til samtals um stöðuna á vinnumarkaði. Í formannaráði var ákveðið að ósk FÍN að efna til undirbúningsfunda fyrir fundina með stjórnvöldum og var af því tilefni boðað til aukafundar í formannaráði 1. febrúar. Á milli funda kom fram tillaga að verkferli frá FÍN og á þeim grunni lagði formaður bandalagsins fram minnisblað þar sem lagt var til að mótaðar yrðu tillögur til ályktana á aðalfundi um þau efni sem rædd væru í samtalinu við stjórnvöld. Formannaráð samþykkti að efnt yrði til upplýsingafunda um vinnumarkaðssjóði, menntamál, launatölfræði, efnahagsmál og peningamál. Einnig samþykkti ráði að fela starfshópi að móta tillögur að ályktunum um kjararáð, vinnumarkaðssjóði, menntamál, húsnæðismál, heilbrigðisþjónustu, peningastefnu og velferðarmál.

Ríkisstjórnin ákvað að skipa vinnuhóp um endurskoðun starfshátta og laga um Kjararáð. Hópurinn skilaði tillögum sínum í febrúar. Þá gerði forsætisráðherra tillögu um nýtt þjóðhagsráð með þátttöku allra heildarsamtaka á vinnumarkaði. Það hefur ekki hafið störf.

Karl Sigurðsson sérfræðingur Vinnumálastofnunar kom til fundar við formannaráð í marsmánuði fjallaði um stöðuna á íslenskum vinnumarkaði.

Drög að sóknaráætlun 2018–2022 voru lögð fyrir aprílfund formannaráðs. Athugasemdir komu fram á fundinum. Ákveðið að kynna uppfærð drög á aðalfundi í maí og fjalla svo áfram um áætlunina í formannaráði.

Fulltrúar LÍS í verkefnastjórn um endurskoðun laga um Lánasjóð íslenskra námsmanna kynntu starf stjórnarinnar fyrir formönnum. Hugmyndir afmælisnefndar BHM voru einnig kynntar á fundi ráðsins í apríl. Stefnt er að því að afmælisnefnd kynni fullbúnað tillögur sínar á fundi formannaráðs í maílok.

Kjara- og réttindanefnd

Á starfsárinu sátu í kjara- og réttindanefnd (KOR) þau Halldór K. Valdimarsson (FRG), Laufey E. Gissurardóttir (ÞÍ), Sigrún Ösp Sigurjónsdóttir (FÍN), Þóra Sigfríður Einarsdóttir (SÍ) og Gyða Hrönn Einarsdóttir (FL) sem var formaður nefndarinnar. Auk þessa sitja formaður BHM og framkvæmdastjóri BHM fundi nefndarinnar. Georg Brynjarsson hagfræðingur BHM er verkefnastjóri. Nefndin fundaði að jafnaði hálfsmánaðarlega og hélt að auki opna fundi.

Tilgangur nefndarinnar samkvæmt erindisbréfi er að stuðla að umræðu innan BHM um kjara- og réttindamál. Mál sem fjallað var um á fundum nefndarinnar voru af ýmsum toga, málefni sem snertu félagsmenn beint og óbeint, sem og málefni sem tengjast kjara- og réttindamálum í víðara samhengi. Hér á eftir er tæpt á helstu viðfangsefnum nefndarinnar á starfsárinu.

Nefndin hóf starfsárið eftir aðalfund 2017 með því að halda opin fund vegna komandi kjaraviðræðna á árinu 2017. Þann 29. maí boðiði nefndin aðildarfélög með lausa samninga við ríkið til skrafs og ráðagerða. Nefndin hafði þá lagt til stofnun nokkurra vinnuhópa til að fjalla um msimunandi þætti tengda væntanlegum kjaraviðræðum. Vinnuhóparnir voru eftirfarandi:

Vinnuhópur 1: Vinnutími, stytting vinnuvikunnar, veikindaréttur, bókun 2, bókanir almennt, sjóðir BHM og umhverfi þeirra.

Vinnuhópur 2: 7. greinin og nýtt fólk í lífeyriskerfinu

Vinnuhópur 3: Stofnanasamningakerfið, menntunarákvæðin og jafnlaunastaðall

Vinnuhópur 4: PR mál

Vinnuhópur 5: Launaþróun og launatölfræði.

Nefndin fylgdi vinnuhópunum eftir inn í sumarið með því að hafa einn fulltrúa nefndarinnar í hverjum vinnuhópi. Opinn kynningarfundur var haldinn 29. júní þar sem vinnuhópar skiluðu af sér og skiluðu af sér kynningum og tillögum til aðildarfélaga. Nefndin nýtti í framhaldinu tillögur hópanna og þá sérstaklega vinnuhóps 5 til að þróa áfram gangagrunn BHM í tengslum við kjaraviðræður haustsins.

Í júlí höfðu fulltrúar í nefndinni rætt sig efnislega að niðurstöðu um Gagnagrunn BHM og hvaða þætti frá vinnu Vinnuhóps 5 væri fýsilegt að forrita inn í gagnagrunninn. Nefndin lagði fram tillögu til stjórnar BHM um framhald á þróun gagnagrunns BHM. Á grunni tillögunnar var forritari ráðinn í 20% starf í október sl. til að vinna að útgáfu 2.0 af Gagnagrunni BHM. Nú á vormánuðum hefur nefndin lagt fram endurskoðaða tillögu með minni kostnaði en áætlað var. Stefnt er að því að kynna fyrsta hluta Gagnagrunns BHM 2.0 í maí og að sú útgáfa verði endanlega tilbúin í lok ársins. Fjölmörg aðildarfélög BHM hafa lýst yfir ánægju sinni með verkefnið og með bætta þjónustu á sviði tölfræði.

Í október óskaði nefndin ásamt FJR eftir því við Hagstofu Íslands að fá paraðan samanburð á launaþróun aðildarfélaga BHM. Ráðgjafarnefnd um vinnumarkaðstölfræði lagðist gegn því að Hagstofa ynni þessa

beðni. BSRB hafði áður lagt fram sambærilega ósk og var henni jafnframt hafnað. Þetta olli því að samtarfssamningar um launatölfræði við Hagstofu Íslands er í uppnámi og þarfnast endurskoðunar.

Á þessu ári var gerð viðhorfskönnun á vegum nefndarinnar í stað hefðbundinnar kjarakönnunar. Niðurstöður viðhorfskönnunar lágu fyrir í júlí 2017 og nýtti BHM nokkra valda punkta úr könnuninni sem fréttæfni. Niðurstöður könnunar nýttust vel í innra starfi og því voru niðurstöðurnar sendar áfram til aðildarfélaga bandalagsins ásamt opnum svörum frá félagsmönnum viðkomandi félags en þau voru oft á tíðum ansi viðamikil. Í framhaldi af könnuninni ræddi nefndin ítarlega kannanir og nefndarmenn eru sammála um að farsælast sé að stefna að því að vinnsla raungagna hjá bandalaginu geti komið í stað kjarakannana og bandalagið beiti sér þá fyrir viðhorfskönnunum um einstök mál í staðinn. Enn er þó töluvert í land, sérstaklega hvað varðar launagögn hjá sveitafélögum og eins á opinberum markaði svo vera má að það þurfi að gera kjarakannanir enn um sinn en yrðu þær minni í sniðum og ættu að beinast að ákveðnum hópum.

Að loknum kjaraviðræðum 17 aðildarfélaga BHM á starfsárinu gerði nefndin úttekt á reynslu þeirra af launatölfræðipjónustu BHM og tölfræðigögnum. Um er að ræða fyrstu ítarlegu úttekt bandalagsins á þessum þjónustupætti og mun nefndin nýta niðurstöðurnar í sínum störfum.

Á vormánuðum bauðst nefndinni að tækifæri til að taka þátt í rannsókn á sambandi aðstæðna í starfsumhverfi, kulnunartengdra einkenna og læknisfræðilegra einkenna. Könnunin var gerð meðal félagsmanna flestra aðildarfélaga BHM og verða niðurstöðurnar kynntar á opnum fundi.

Nokkur aðildarfélög BHM eru með sambærilega bókun, bókun 7, í nýjasta kjarasamningi við ríkið sem kveður á um endurskoðun á launumhverfi ríkisins, þ.e.a.s. 1. og 11. kafla kjarasamnings. Nefndin hefur lagt til að öllum aðildarfélögum BHM sem eiga kjarasamning við ríkið verði boðið að tilnefna aðila í bakhóp sem velji sér svo viðræðunefnd sem hefji samtal við ríkið á grundvelli bókunarinnar.

Fjöldmörg önnur mál voru á dagskrá nefndarinnar á starfsárinu, t.d. úttekt á tengingum annara stéttarfélaganna í stofnanasamninga BHM félaga, umræður um launatölflur aðildarfélaga, kyngreining gagna, ýmis málefni tengd 12. kafla kjarasamnings við ríkið, umræður um kjararáð og umræður um vanskil á greiðslum í starfsmenntunarsjóði á almennum markaði.

Jafnréttisnefnd

Á starfsárinu 2017 var Jafnréttisnefnd BHM gerð að fastanefnd. Í nefndinni sitja: Berglind Rós Magnúsdóttir (FH), Óskar Sigurðsson (FRG), Hjálmar Gunnar Sigmarsson (FÍF) og Sigrún Ösp Sigurjónsdóttir (FÍN) formaður nefndarinnar. Alda Hrönn Jóhannsdóttir (SL) var fulltrúi stjórnar BHM í nefndinni. Georg Brynjarsson, hagfræðingur BHM hætti sem verkefnastjóri nefndarinnar og við tók Jóhanna Heiðdal Sigurðardóttir, fræðslu og jafnréttisfulltrúi BHM.

Jafnréttisnefnd hélt tvo fundi á starfsárinu 2017. Nefndin fjallaði um kyngreiningu félagsmanna aðildarfélaga BHM og tók fyrir erindisbréf nefndarinnar.

Með breytingu þeirri sem átt hefur sér stað á starfsmönnum nefndarinnar er ætlunin að leggja ríkari áherslu á jafnréttismál. Mun nefndin funda að jafnaði einu sinni í mánuði og vera BHM til ráðgjafar um jafnréttismál auk þess að leggja fram tillögur um aðgerðir í jafnréttismálum.

Verkefnastjóri nefndarinnar, sem einnig er fræðslu og jafnréttisfulltrúi BHM, er ætlað að endurskoða jafnréttisstefnu BHM, vinna umsagnir um frumvörp og önnur erindi þar sem óskað er eftir áliti BHM um jafnréttismál. Hafa forgöngu um samstarf við jafnréttisnefndir annarra launþegasamtaka ásamt því að sinna aðkomu annarra verkefna sem BHM hefur aðkomu að og viðburða sem tengjast jafnréttismálum. Þá mun verkefnastjóri nefndarinnar einnig annast tilfallandi verkefni sem stjórn BHM felur nefndinni.

Verkefnastjóri jafnréttisnefndar mun upplýsa nefndina um helstu jafnréttismál innan BHM og annarri samstarfsvinnu í jafnréttismálum. Nefndin mun halda áfram að fylgja eftir jafnréttisstefnu og jafnréttisáætlun BHM.

Þjónustu- og aðbúnaðarnefnd

Í þjónustu- og aðbúnaðarnefnd sitja Hafdís Eygló Jónsdóttir (FÍN), Þorkell Heiðarsson (FÍN) og Þórdís Hadda Yngvadóttir (Fræðagarði) en þau voru kjörin á aðalfundi 2017. Á starfsárinu starfaði framkvæmdastjóri BHM, Erna Guðmundsdóttir með nefndinni og formaður BHM, Þórunn Sveinbjarnardóttir sat fundi nefndarinnar.

Alls voru haldnir fjórir fundir á starfsárinu þar sem nefndarmenn fóru yfir áherslur fyrri nefnda og stöðu verkefna. Rætt var meðal annars um húsnæðismál bandalagsins, nýtt þjónustuver, fjarfundatengingar, starfsmannabörf, innleiðingu persónuverndarlaga og þá þróun sem hefur verið á þjónustu og aðbúnaði bandalagsins á nýliðnum árum og ný stefna BHM skoðuð í því ljósi. Ekki verður litið framhjá hröðum þjóðfélagsbreytingum og vaxandi kröfum sem þeim fylgja, hvort sem það er í almennu laga- og regluverki, eins og breytingu á persónuverndarlögum, vinnuverndarsjónarmiðum m.a. með tilliti til #metoo umræðunnar eða almennra kjaramála. Þetta kann að kalla á aukin umsvif í utanumhaldi, rannsóknarstarfi og innleiðingu á reglum og stefnu bandalagsins.

Í þessu sambandi var ákveðið að senda út könnun fyrir haustið til stjórna aðildarfélaga til að kanna mögulega þörf þeirra á frekari þjónustu hjá bandalaginu til að mæta þessari þróun. Ætlunin er að kynna niðurstöðurnar á opnum fundi í kjölfarið.